KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2018/1522

af 11. oktober 2018

om fastlæggelse af et fælles format for nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2284 om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer

(meddelt under nummer C(2018) 6549)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2284 af 14. december 2016 om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer, om ændring af direktiv 2003/35/EF og om ophævelse af direktiv 2001/81/EF ([1]), særlig artikel 6, stk. 10, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Det nationale program for bekæmpelse af luftforurening er det primære forvaltningsredskab under direktiv (EU) 2016/2284, som hjælper medlemsstaterne med at planlægge deres nationale politikker og foranstaltninger, således at de kan opfylde de nationale emissionsreduktionstilsagn, der er fastsat i nævnte direktiv for 2020 og 2030, og dermed øge forudsigeligheden for interessenterne og støtte et skift i investeringerne i retning af rene og effektive teknologier. Det bidrager til at nå de mål for luftkvalitet, der er fastsat i artikel 1, stk. 2, i direktivet, og til at sikre sammenhæng med planer og programmer på andre relevante politikområder, herunder klima, energi, landbrug, industri og transport.

(2) Ifølge artikel 6, stk. 5, i direktiv (EU) 2016/2284 skal offentligheden i overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF ([2]) og kompetente myndigheder med ansvar inden for luftforurening, luftkvalitet og forvaltning høres om udkast til nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening og alle væsentlige ajourføringer, inden disse programmer bliver endelige.

(3) De nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening bør også medvirke til en vellykket gennemførelse af de luftkvalitetsplaner, der er opstillet i henhold til artikel 23 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF ([3]). I den forbindelse bør medlemsstaterne tage hensyn til behovet for at reducere emissionerne, navnlig af nitrogenoxider og fine partikler, i de zoner og bymæssige områder, hvor koncentrationen af luftforurenende stoffer er særlig høj, og/eller i de zoner og bymæssige områder, som bidrager væsentligt til luftforureningen i andre zoner og bymæssige områder, herunder i nabolande.

(4) Som påpeget i Kommissionens anden rapport om status over energiunionen ([4]) bør medlemsstaterne udvikle deres nationale energi- og klimaplaner sideløbende med deres nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening for at sikre synergier og reducere gennemførelsesomkostningerne, da disse planer i vidt omfang bygger på tilsvarende foranstaltninger og tiltag.

(5) For at øge sammenhængen med rapporteringen om politikker og foranstaltninger under Unionens klima- og energipolitikker bør det fælles format for de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, når der er fællestræk, bringes i overensstemmelse med rapporteringsforpligtelserne under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 ([5]) og Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 749/2014 ([6]).

([1]) EUT L 344 af 17.12.2016, s. 1.

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse (EUT L 156 af 26.6.2003, s. 17).

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF af 21. maj 2008 om luftkvaliteten og renere luft i Europa (EUT L 152 af 11.6.2008, s. 1).

([4]) COM(2017) 53 final af 1.2.2017, s. 14.

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 af 21. maj 2013 om en mekanisme til overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner og rapportering af andre oplysninger vedrørende klimaændringer på nationalt plan og EU-plan og om ophævelse af beslutning nr. 280/2004/EF (EUT L 165 af 18.6.2013, s. 13).

([6]) Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 749/2014 af 30. juni 2014 om struktur, format, indsendelse og revision af oplysninger, som medlemsstaterne rapporterer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 203 af 11.7.2014, s. 23).

(6) For at nå reduktionstilsagnet for ammoniak som fastsat i direktiv (EU) 2016/2284 bør der fastsættes yderligere nationale politikker og foranstaltninger. De nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening bør derfor også omfatte passende foranstaltninger gældende for landbrugssektoren.

(7) Fastsættelse af et fælles format for de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening bør gøre det lettere for Kommissionen at foretage den undersøgelse af programmerne, der er fastsat i artikel 10, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv (EU) 2016/2284, og bør sørge for større sammenlignelighed af medlemsstaternes programmer.

(8) Medlemsstaterne kan i deres nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, ud over det obligatoriske indhold, inkludere yderligere relevante oplysninger om deres planlagte politikker og foranstaltninger, som er målrettet mod de mest skadelige forurenende stoffer for så vidt angår følsomme befolkningsgrupper. De kan i overensstemmelse med artikel 1, stk. 2, i direktiv (EU) 2016/2284 ligeledes fastsætte foranstaltninger, som har til formål at reducere emissionerne yderligere for at nå luftkvalitetsniveauer på linje med Verdenssundhedsorganisationens retningslinjer for luftkvalitet og Unionens mål for biodiversitet og økosystemer.

(9) Om end emissioner fra international skibsfart og luftfartøjer, bortset fra start- og landingscyklus, ifølge artikel 4, stk. 3, i direktiv (EU) 2016/2284 ikke medregnes med henblik på overholdelse af emissionsreduktionstilsagnene, kan medlemsstaterne i deres nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening også skitsere planlagte politikker og foranstaltninger, der har til formål at reducere emissioner fra disse kilder.

(10) Medlemsstaterne har drøftet og kommenteret udkastet til et fælles format ved møderne i ekspertgruppen om luftkvalitet den 4. april 2017, den 28. november 2017 og den 9. april 2018 ([1]).

(11) De foranstaltninger, der er fastlagt i denne afgørelse, er i overensstemmelse med udtalelse fra det luftkvalitetsudvalg, der er nedsat ved artikel 29 i direktiv 2008/50/EF —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Genstand

Det fælles format for de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening som omhandlet i artikel 6, stk. 10, i direktiv (EU) 2016/2284 er fastsat i bilaget til nærværende afgørelse.

Artikel 2

Format

Medlemsstaterne anvender det fælles format fastsat i bilaget, når de meddeler deres nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening til Kommissionen i henhold til artikel 10, stk. 1, i direktiv (EU) 2016/2284.

Artikel 3

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. oktober 2018.

På Kommissionens vegne
Jean-Claude JUNCKER
Formand

([1]) Se registeret over Kommissionens ekspertgrupper (gruppe E02790) på http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm.

BILAG

Fælles format for nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, jf. artikel 6 i direktiv (EU) 2016/2284

1. FELTBESKRIVELSER

Alle felter i dette fælles format, som er markeret med (O), er obligatoriske, og dem, som er markeret med (V), er valgfrie.

2. FÆLLES FORMAT

2.1. **Programmets titel, kontaktoplysninger og websteder**

2.1.1. *Programmets titel, kontaktoplysninger og websteder (O)*

Programmets titel	
Dato	
Medlemsstat	
Navn på den kompetente myndighed med ansvar for udarbejdelse af programmet	
Den ansvarlige tjenestegrens telefonnummer	
Den ansvarlige tjenestegrens e-mailadresse	
Link til det websted, hvor programmet er offentliggjort	
Link(s) til websted(er) med høring(er) om programmet	

2.2. **Sammenfatning (V)**

Sammenfatningen kan ligeledes være et særskilt dokument (ideelt set ikke mere end 10 sider). Det skal være et kort resumé af afsnit 2.3-2.8. Hvis det er muligt, kan det overvejes at bruge grafer til at illustrere sammenfatningen.

2.2.1. *National politikramme for luftkvalitet og luftforurening*

Politikprioriteter og deres sammenhæng med prioriteterne på andre relevante politikområder	
Fordelingen af opgaver mellem nationale, regionale og lokale myndigheder	

2.2.2. *Fremskridt, som de aktuelle politikker og foranstaltninger siden 2005 har ført til med hensyn til at reducere emissioner og forbedre luftkvaliteten*

Opnåede emissionsreduktioner	
Fremskridt hen mod opnåelsen af mål for luftkvaliteten	
Nuværende grænseoverskridende virkninger af indenlandske emissionskilder	

2.2.3. *Forventet videre udvikling frem til 2030, forudsat at allerede vedtagne politikker og foranstaltninger videreføres uændret*

Fremskrevne emissioner og emissionsreduktioner (scenarie med foranstaltninger)	
Forventet virkning med hensyn til forbedring af luftkvaliteten (scenarie med foranstaltninger)	
Usikkerheder	

2.2.4. *Politikmuligheder, der har været overvejet med henblik på at opfylde emissionsreduktionstilsagnene for 2020 og 2030, mellemliggende emissionsniveauer for 2025*

Primære politikmuligheder under overvejelse	

2.2.5. *Sammenfatning efter sektor af de foranstaltninger og politikker, der agtes vedtaget, herunder en tidsplan for vedtagelse, gennemførelse og revurdering heraf, samt de ansvarlige kompetente myndigheder*

Påvirket sektor	Politikker og foranstaltninger			
	Valgte politikker og foranstaltninger	Tidsplan for gennemførelsen af valgte politikker og foranstaltninger	Kompetent(e) myndighed(er) med ansvar for gennemførelse og håndhævelse af de valgte politikker og foranstaltninger (type og navn)	Tidsplan for revision af valgte politikker og foranstaltninger
Energiforsyning				
Energiforbrug				
Transport				
Industriprocesser				
Landbrug				
Affaldshåndtering/affald				
Tværgående				
Andet (skal angives)				

2.2.6. *Sammenhæng*

En vurdering af, hvordan de valgte politikker og foranstaltninger sikrer sammenhæng med planer og programmer på andre relevante politikområder	

2.2.7. *Forventet samlet indvirkning af politikker og foranstaltninger (»med yderligere foranstaltninger«) på emissionsreduktioner, luftkvalitet på eget og nabomedlemsstaternes område og på miljøet samt de dertil knyttede usikkerheder*

Forventet opfyldelse af emissionsreduktionstilsagnene (med yderligere foranstaltninger)	
Brug af fleksibilitetsmuligheder (hvis relevant)	
Forventet forbedring af luftkvaliteten (med yderligere foranstaltninger)	
Forventet indvirkning på miljøet (med yderligere foranstaltninger)	
Metoder og usikkerheder	

2.3. **National politikramme for luftkvalitet og luftforurening**

2.3.1. *Politikprioriteter og deres sammenhæng med prioriteterne på andre relevante politikområder*

Nationale emissionsreduktionstilsagn sammenlignet med basisåret 2005 (%) (O)	SO_2	NO_x	VOC'er, der ikke er methan (NMVOC)	NH_3	$PM_{2,5}$
2020-2029 (O)					
Fra 2030 (O)					
Luftkvalitetsprioriteter: Nationale politikprioriteter relateret til EU's eller nationale mål for luftkvaliteten (herunder grænseværdier og målværdier og eksponeringskoncentrationer) (O) *Der kan også henvises til de af WHO anbefalede mål for luftkvaliteten.*					
Relevante politikprioriteter inden for klimaforandringer og energi (O)					
Relevante politikprioriteter inden for relevante politikområder, herunder landbrug, industri og transport (O)					

2.3.2. *Fordelingen af opgaver mellem nationale, regionale og lokale myndigheder*

Angiv de relevante myndigheder (O)	Beskriv type af myndighed (f.eks. miljøinspektorat, regionalt miljøagentur, kommune) (O) Myndighedens navn, hvor det er relevant (f.eks. ministeriet for XXX, nationalt agentur for XXX, regionalt kontor for XXX)	Beskriv de tillagte ansvarsområder inden for luftkvalitet og luftforurening (O) Vælg blandt følgende muligheder: — Politikskabende roller — Gennemførelsesroller — Håndhævelsesroller (herunder, hvis det er relevant, inspektion og udstedelse af tilladelser) — Rapporterings- og overvågningsroller — Koordineringsroller — Andre roller (præciseres)	Kildesektorer under myndighedens ansvarsområde (V)
Nationale myndigheder (O)			
Regionale myndigheder (O)			
Lokale myndigheder (O)			

Tilføj flere rækker efter behov.

2.4. **Fremskridt, som de aktuelle politikker og foranstaltninger har ført til med hensyn til at reducere emissioner og forbedre luftkvaliteten, og graden af opfyldelse af nationale forpligtelser og EU-forpligtelser sammenlignet med 2005**

2.4.1. *Fremskridt, som de aktuelle politikker og foranstaltninger har ført til med hensyn til at reducere emissioner, og graden af opfyldelse af nationale forpligtelser og EU-forpligtelser med hensyn til at reducere emissioner*

Beskriv de fremskridt, som de aktuelle politikker og foranstaltninger har ført til med hensyn til at reducere emissioner, og graden af overholdelse af national lovgivning og EU-lovgivning om emissionsreduktioner (O)	
Angiv fuldstændige henvisninger (kapitel og sidetal) til offentligt tilgængelige understøttende datasæt (f.eks. tidligere emissionsopgørelser) (O)	
Inkludér grafer til illustration af emissionsreduktioner pr. forurenede stof og/eller pr. hovedsektor (V)	

2.4.2. *Fremskridt, som de aktuelle politikker og foranstaltninger har ført til med hensyn til at forbedre luftkvaliteten, og graden af opfyldelse af nationale forpligtelser og EU-forpligtelser vedrørende luftkvalitet*

Beskriv de fremskridt, som de aktuelle politikker og foranstaltninger har ført til med hensyn til at forbedre luftkvaliteten, og graden af opfyldelse af nationale forpligtelser og EU-forpligtelser vedrørende luftkvalitet ved som minimum at angive antallet af luftkvalitetszoner, som (ikke) er i overensstemmelse med EU's mål for luftkvaliteten for NO_2, PM_{10}, $PM_{2,5}$ og O_3, og andre forurenende stoffer, som overskrider tærskelværdierne (O)	
Angiv fuldstændige henvisninger (kapitel og sidetal) til offentligt tilgængelige understøttende datasæt (f.eks. luftkvalitetsplaner og kildedifferentiering) (O)	
Kort eller histogrammer, der illustrerer den nuværende koncentration i luften (for som minimum NO_2, PM_{10}, $PM_{2,5}$ og O_3 samt andre forurenende stoffer, der udgør et problem), og som f.eks. viser antallet af zoner ud af det samlede antal kvalitetszoner, der (ikke) er i overensstemmelse i basisåret og i indberetningsåret (V)	
Hvis der konstateres problemer i en eller flere luftkvalitetszoner, beskriv hvilke fremskridt, der er gjort med hensyn til at reducere de indberettede maksimale koncentrationer (V)	

2.4.3. *Nuværende grænseoverskridende virkning af nationale emissionskilder*

Beskriv, hvis det relevant, den nuværende grænseoverskridende virkning af nationale emissionskilder (O) *Fremskridt kan udtrykkes kvantitativt eller kvalitativt.* *Hvis der ikke er konstateret problemer, angiv dette.*	
Hvis der bruges kvantitative data til at beskrive resultaterne af vurderingen, angiv de data og metoder, der er brugt til ovennævnte vurdering (V)	

2.5. **Forventet videre udvikling, forudsat at allerede vedtagne politikker og foranstaltninger videreføres uændret**

2.5.1. *Fremskrevne emissioner og emissionsreduktioner (scenarie med foranstaltninger)*

Forurenende stoffer (O)	Samlede emissioner (kt), der er i overensstemmelse med opgørelserne for år x–2 eller x–3 (skal angives) (O)				Forventet opnået emissionsreduktion (%) sammenlignet med 2005 (O)			Nationalt emissionsreduktionstilsagn for perioden 2020-2029 (%) (O)	Nationalt emissionsreduktionstilsagn fra 2030 (%) (O)
	2005 basisår	2020	2025	2030	2020	2025	2030		
SO_2									
NO_x									
VOC'er, der ikke er methan (NMVOC)									
NH_3									
$PM_{2,5}$									
Beskriv usikkerhederne ved fremskrivningerne (med foranstaltninger), for så vidt angår opfyldelse af emissionsreduktionstilsagnene for 2020, 2025 og tiden efter 2030 vil blive opfyldt (V)									
Dato for emissionsfremskrivning (O)									

Hvis den forventede udvikling viser, at emissionsreduktionstilsagnene ikke bliver opfyldt under scenariet med foranstaltninger, skal afsnit 2.6 indeholde de yderligere politikker og foranstaltninger, der overvejes for at sikre overholdelsen.

2.5.2. *Forventet virkning på forbedring af luftkvaliteten (scenarie med foranstaltninger), herunder den forventede grad af opfyldelse*

2.5.2.1. Kvalitativ beskrivelse af den forventede forbedring af luftkvaliteten (O)

Giv en kvalitativ beskrivelse af den forventede forbedring af luftkvaliteten og den forventede videre udvikling af graden af opfyldelse (scenarie med foranstaltninger) af EU's mål for luftkvaliteten for NO_2-, PM_{10}-, $PM_{2,5}$- og O_3 -værdier og eventuelt andre forurenende stoffer, der udgør et problem, for 2020, 2025 og 2030 (O) Angiv fuldstændige henvisninger (kapitel og sidetal) til offentligt tilgængelige understøttende datasæt (f.eks. luftkvalitetsplaner og kildedifferentiering) med beskrivelse af de forventede forbedringer og den videre udvikling af graden af opfyldelse (O)	

2.5.2.2. Kvantitativ beskrivelse af den forventede forbedring af luftkvaliteten (V)

Værdier i direktivet for luftkvalitet	Forventet antal luftkvalitetszoner, der ikke opfylder kravene				Forventet antal luftkvalitetszoner, der opfylder kravene				Samlet antal luftkvalitetszoner			
	Fastsæt basisår	2020	2025	2030	Fastsæt basisår	2020	2025	2030	Fastsæt basisår	2020	2025	2030
$PM_{2,5}$ (1 år)												
NO_2 (1 år)												

Værdier i direktivet for luftkvalitet	Forventet antal luftkvalitetszoner, der ikke opfylder kravene				Forventet antal luftkvalitetszoner, der opfylder kravene				Samlet antal luftkvalitetszoner			
	Fastsæt basisår	2020	2025	2030	Fastsæt basisår	2020	2025	2030	Fastsæt basisår	2020	2025	2030
PM_{10} (1 år)												
O_3 (maksimalt 8 timer i gennemsnit)												
Andet (præciseres)												

2.6. **Politikmuligheder, der har været overvejet med henblik på at opfylde emissionsreduktionstilsagnene for 2020 og 2030, mellemliggende emissionsniveauer for 2025**

De oplysninger, der kræves i dette afsnit, indberettes ved hjælp af »værktøj for politikker og foranstaltninger«, som EØS stiller til rådighed til dette formål.

2.6.1. *Detaljer vedrørende de politikker og foranstaltninger, der overvejes med henblik på at opfylde emissionsreduktionstilsagnene (rapportering på politik- og foranstaltningsniveau)*

Navn på og kort beskrivelse af den enkelte politik og foranstaltning eller pakke af politikker og foranstaltninger (O)	Det eller de påvirkede forurenende stoffer (vælg): SO_2, NO_x, NMVOC, NH_3, $PM_{2,5}$, (O); BC som en komponent af $PM_{2,5}$, andre (f.eks. Hg, dioxiner, drivhusgasser) (V), præciseres	Målsætninger for den enkelte politik og foranstaltning eller pakke af politikker og foranstaltninger (*) (O)	Type(r) af politikker og foranstaltninger (^) (O)	Primære, og hvis det er relevant, yderligere sektor(er), der er påvirket (†) (O):	Gennemførelsesperiode (obligatorisk for foranstaltninger valgt til gennemførelse)		Myndighed(er) med ansvar for gennemførelsen (obligatorisk for foranstaltninger valgt til gennemførelse) Henvis til dem, der er opført i tabel 2.3.2, efter behov.		Detaljer vedrørende de metoder, der bruges ved analyse (f.eks. særlige modeller eller metoder, underliggende data) (O)	Kvantificerede forventede emissionsreduktioner (for den enkelte politik og foranstaltning eller pakke af politikker og foranstaltninger, hvor det er relevant) (kt pr. år eller som et interval, sammenlignet med scenariet med foranstaltninger (O)			Kvantitativ beskrivelse af usikkerheder (O, hvis tilgængelig)
					Start	Slut	Type	Navn		2020	2025	2030	

Tilføj flere rækker efter behov.

Felter markeret med (*), (^) og (†) udfyldes ved hjælp af de på forhånd definerede svarmuligheder, som stemmer overens med den indberetningspligt, der er fastsat i forordning (EU) nr. 525/2013 om en mekanisme til overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner og i forordning (EU) nr. 749/2014.

Felter markeret med (*) udfyldes ved hjælp af følgende på forhånd definerede svarmuligheder, som vælges, hvis det er relevant (der kan vælges mere end én målsætning, og yderligere målsætninger kan tilføjes og præciseres under »andet«) (O):

1. Energiforsyning:
   — forøgelse af vedvarende energi
   — overgang til mindre kulstofintensive brændstoffer
   — forbedret ikke-vedvarende lavemissionsproduktion (atomkraft)
   — mindskelse af tab

— effektivitetsforbedring i energi- og omdannelsessektoren
— installation af nedbringelsesteknologier
— andre former for energiforsyning.

2. Energiforbrug:
— effektivitetsforbedringer i bygninger
— effektivitetsforbedringer i apparater
— effektivitetsforbedringer i tjenesteydelser/servicesektoren
— effektivitetsforbedringer i den industrielle slutbrugersektor
— styring/begrænsning af efterspørgsel
— andre former for energiforbrug.

3. Transport:
— udrulning af forureningsbegrænsende teknologier til køretøjer, fartøjer og luftfarttøjer
— effektivitetsforbedringer for køretøjer, fartøjer og luftfarttøjer
— skift til offentlig transport eller ikke-motoriseret transport
— alternative brændstoffer til køretøjer, fartøjer og luftfarttøjer (herunder elektricitet)
— styring/begrænsning af efterspørgsel
— forbedret adfærd
— forbedret transportinfrastruktur
— andre former for transport.

4. Industriprocesser:
— installation af nedbringelsesteknologier
— øget begrænsning af flygtige emissioner fra industriprocesser
— andre industriprocesser.

5. Affaldshåndtering/affald:
— styring/begrænsning af efterspørgsel
— øget genanvendelse
— forbedret behandlingsteknologi
— forbedret styring af deponeringsanlæg
— energiproducerende affaldsforbrænding
— forbedrede spildevandsbehandlingssystemer
— nedbringelse af deponering
— andet affald.

6. Landbrug
— lavemissionsbrug af gødning/husdyrgødning på dyrkede arealer og græsningsarealer
— andre aktiviteter, der har forbedret forvaltningen af dyrkede arealer
— forbedret husdyrforvaltning og forbedrede opdrætningsanlæg
— forbedrede systemer til behandling af dyreaffald
— andre former for landbrug.

7. Tværgående sektorer:
— rammepolitik
— tværsektoriel politik
— andre tværgående foranstaltninger

8. Andet:
— Medlemsstaterne skal give en kort beskrivelse af målsætningen.

Felter markeret med (^) udfyldes ved hjælp af følgende på forhånd definerede svarmuligheder, som vælges, hvis det er relevant (der kan vælges mere end én politik/foranstaltning, og yderligere politikker/foranstaltninger kan tilføjes og præciseres under »andet«) (O):

— kildebaseret kontrol med forurening

— økonomiske virkemidler

— skatteinstrumenter

— frivillige/forhandlede aftaler

— oplysninger

— lovpligtig

— uddannelse

— forskning

— planlægning

— andet, præciseres.

Felter markeret med (†) udfyldes ved hjælp af følgende på forhånd definerede svarmuligheder, som vælges, hvis det er relevant (der kan vælges mere end én sektor, og yderligere sektorer kan tilføjes og præciseres under »andet«) (O):

— energiforsyning (der omfatter udvinding, transmission, distribution og lagring af brændstoffer samt produktion af energi og elektricitet)

— energiforbrug (der omfatter slutbrugeres, som f.eks. husstandes, tjenesteyderes, industriers og landbrugets, forbrug af brændstoffer og elektricitet)

— transport

— industriprocesser (der omfatter industrielle aktiviteter, som kemisk eller fysisk omdanner materialer, hvorved der frembringes drivhusgasemissioner, anvendelse af drivhusgasser i produkter og ikke-energirelateret anvendelse af kuldioxid fra fossile brændstoffer)

— landbrug

— affaldshåndtering/affald

— tværgående anvendelse

— andre sektorer præciseres.

2.6.2. *Virkninger på luftkvalitet og miljø ved den enkelte politik og foranstaltning eller ved den pakke af politikker og foranstaltninger, der overvejes med henblik på at opfylde emissionsreduktionstilsagnene (O, hvis tilgængelig)*

Virkninger på luftkvaliteten, hvis de er til rådighed (der kan også henvises til de af WHO anbefalede mål for luftkvaliteten), og på miljøet	

2.6.3. *Overslag over omkostninger og fordele ved den enkelte politik og foranstaltning eller ved den pakke af politikker og foranstaltninger, der overvejes med henblik på at opfylde emissionsreduktionstilsagnene (O)*

Navn på og kort beskrivelse af den enkelte politik og foranstaltning eller pakke af politikker og foranstaltninger	Omkostninger i euro pr. ton nedbragte forurenende stoffer	Absolutte omkostninger pr. år i euro	Absolutte fordele pr. år	Forhold mellem omkostninger og fordele	Pris pr. år	Kvantitativ beskrivelse af skøn over omkostninger og fordele

Tilføj flere rækker efter behov.

2.6.4. *Yderligere detaljer vedrørende de foranstaltninger, der er fastsat i del 2 i bilag III til direktiv (EU) 2016/2284, og som er målrettet landbrugssektoren med det formål at opfylde emissionsreduktionstilsagnene*

	Omfatter det nationale program for bekæmpelse af luftforurening politikker og foranstaltninger? Ja/Nej (O)	— Hvis ja, angiv afsnit/sidetal i programmet (O)	Er politikken/foranstaltningen blevet fuldstændigt gennemført? Ja/Nej (O) Hvis nej, beskriv de foretagne ændringer (O)
A. **Foranstaltninger til bekæmpelse af emission af ammoniak (O)**			
1. Medlemsstaterne udarbejder en national vejledende kodeks for god landbrugspraksis for bekæmpelse af emissioner af ammoniak, der tager hensyn til UNECEs Framework Code for Good Agricultural Practice for Reducing Ammonia Emissions fra 2014 og mindst indeholder følgende punkter: a) kvælstofforvaltning under hensyntagen til hele kvælstofkredsløbet b) strategier for fodring af husdyr c) lavemissionsteknikker til udbringning af staldgødning d) lavemissionssystemer til oplagring af staldgødning e) lavemissionsstaldsystemer f) muligheder for at begrænse ammoniakemissioner fra brug af mineralske gødninger.			
2. Medlemsstaterne kan med udgangspunkt i principperne fastsat i UNECEs Guidance Document on Nitrogen Budgets udarbejde et nationalt kvælstofbudget for at overvåge ændringer i det samlede tab af reaktivt kvælstof fra landbruget, herunder ammoniak, dinitrogenoxid, ammonium, nitrat og nitrit.			
3. Medlemsstaterne forbyder brug af ammoniumcarbonatgødninger og kan reducere emissioner af ammoniak fra uorganiske gødninger ved at anvende følgende tilgange: a) at erstatte ureabaserede gødninger med ammoniumnitratbaserede gødninger b) hvis der fortsat anvendes ureabaserede gødninger, at benytte metoder, som er påvist at reducere ammoniakemissioner med mindst 30 % i forhold til brug af referencemetoden i vejledningen om ammoniak c) at fremme udskiftning af uorganiske gødninger med organiske gødninger og, hvor uorganiske gødninger fortsat anvendes, at udbringe dem i takt med afgrødens eller græsarealets forventede behov for kvælstof og fosfor, idet der samtidig tages hensyn til den mængde næringsstoffer, der allerede findes i jorden, og til næringsstoffer fra andre gødninger.			

	Omfatter det nationale program for bekæmpelse af luftforurening politikker og foranstaltninger? Ja/Nej (O)	— Hvis ja, angiv afsnit/sidetal i programmet (O)	Er politikken/foranstaltningen blevet fuldstændigt gennemført? Ja/Nej (O) Hvis nej, beskriv de foretagne ændringer (O)
4. Medlemsstaterne kan reducere emissionen af ammoniak fra staldgødning ved at anvende følgende tilgange:			
a) at reducere emissionerne fra udbringning af gylle og fast staldgødning på dyrkede arealer og græsarealer ved hjælp af metoder, der reducerer emissionerne med mindst 30 % i forhold til referencemetoden i vejledningen om ammoniak, under overholdelse af følgende betingelser:			
i) kun at udbringe staldgødning og gylle i takt med afgrødens eller græsarealets forventede behov for kvælstof og fosfor, idet der samtidig tages hensyn til den mængde næringsstoffer, der allerede findes i jorden, og til næringsstoffer fra andre gødninger			
ii) ikke at udbringe staldgødning og gylle, når det pågældende areal er vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækket			
iii) at udbringe gylle på græsarealer gennem slangeudlægning eller ved nedfældning i jorden			
iv) at arbejde staldgødning og gylle, der udbringes på dyrkede arealer, ned i jorden inden fire timer efter udbringningen			
b) at reducere emissionerne fra udendørs opbevaring af staldgødning uden for stalde ved at anvende følgende tilgange:			
i) for gylletanke, der opføres efter den 1. januar 2022, at anvende lavemissionslagersystemer eller -teknikker, som det er påvist reducerer ammoniakemissioner med mindst 60 % i forhold til referencemetoden i vejledningen om ammoniak, og for bestående gylletanke med mindst 40 %			
ii) at overdække møddinger			
iii) at sikre, at bedrifterne har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til mødding til, at udbringning af staldgødning kan begrænses til de perioder, hvor det er hensigtsmæssigt for afgrødernes vækst			
c) at reducere emissionerne fra stalde ved hjælp af systemer, som det er påvist reducerer ammoniakemissionerne med mindst 20 % i forhold til referencemetoden i vejledningen om ammoniak			
d) at reducere emissionerne fra staldgødning ved hjælp af lavproteinfodringsstrategier, som det er påvist reducerer ammoniakemissionerne med mindst 10 % i forhold til referencemetoden i vejledningen om ammoniak.			

	Omfatter det nationale program for bekæmpelse af luftforurening politikker og foranstaltninger? Ja/Nej (O)	— Hvis ja, angiv afsnit/sidetal i programmet (O)	Er politikken/foranstaltningen blevet fuldstændigt gennemført? Ja/Nej (O) Hvis nej, beskriv de foretagne ændringer (O)
B. **Emissionsreducerende foranstaltninger til bekæmpelse af emissioner af fine partikler ($PM_{2,5}$) og sodpartikler (O)**			
1. Medlemsstaterne kan forbyde afbrænding af landbrugshøstaffald og hugstaffald i det fri, jf. dog bilag II om krydsoverensstemmelse i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 ([1]). Medlemsstaterne skal overvåge og håndhæve gennemførelsen af ethvert forbud, der indføres i overensstemmelse med første afsnit. Enhver undtagelse fra et sådant forbud skal være begrænset til forebyggende programmer, der tilsigter at undgå ukontrollerede skovbrande, bekæmpe skadedyr eller beskytte biodiversiteten.			
2. Medlemsstaterne kan udarbejde en national vejledende kodeks for god landbrugspraksis for korrekt forvaltning af høstaffald på grundlag af følgende tilgange: a) forbedring af jordens struktur ved nedpløjning af høstaffald b) bedre teknikker til nedpløjning af høstaffald c) alternative anvendelser af høstaffald d) forbedring af jordens næringsstofstatus og struktur ved nedpløjning af staldgødning svarende til den optimale plantevækst, således at afbrænding af staldgødning (møg og halmstrøelse) undgås.			
C. **Forebyggelse af indvirkning på små landbrug (O)**			
Når medlemsstaterne træffer foranstaltningerne i punkt A og B, sikrer de, at deres indvirkning på små landbrug og mikrolandbrug tages fuldt ud i betragtning. Medlemsstaterne kan eksempelvis undtage små landbrug og mikrolandbrug fra foranstaltningerne, hvis det er muligt og hensigtsmæssigt på baggrund af de gældende reduktionstilsagn (O)			

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 352/78, (EF) nr. 165/94, (EF) nr. 2799/98, (EF) nr. 814/2000, (EF) nr. 1290/2005 og (EF) nr. 485/2008 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 549).

2.7. **Politikker, der agtes vedtaget, efter sektor, herunder en tidsplan for vedtagelse, gennemførelse og revurdering heraf, samt de ansvarlige kompetente myndigheder**

2.7.1. *Individuelle politikker og foranstaltninger eller pakker af politikker og foranstaltninger, der agtes vedtaget, og de ansvarlige kompetente myndigheder*

Navn på og kort beskrivelse af den enkelte politik og foranstaltning eller pakke af politikker og foranstaltninger (O) *Henvis til dem, der er opført i tabel 2.6.1, efter behov.*	År p.t. planlagt for vedtagelsen (O)	Relevante kommentarer modtaget ved høringen/høringerne i forbindelse med den enkelte politik og foranstaltning eller pakken af politikker og foranstaltninger (V)	Nuværende tidsplan for gennemførelsen (O)		Delmål og indikatorer, der er valgt til overvågning af fremskridt i retning af gennemførelse af de valgte politikker og foranstaltninger (V)		Nuværende tidsplan planlagt for revision (i tilfælde af at det adskiller sig fra den generelle ajourføring af det nationale program for bekæmpelse af luftforurening, som finder sted hvert fjerde år) (O)	Kompetente myndigheder med ansvar for den enkelte politik og foranstaltning eller pakke af politikker og foranstaltninger (O) *Henvis til dem, der er opført i tabel 2.3.2, efter behov.*
			Start år	Slut år	Foreløbig Mål	Indikatorer		

Navn på og kort beskrivelse af den enkelte politik og foranstaltning eller pakke af politikker og foranstaltninger (O) *Henvis til dem, der er opført i tabel 2.6.1, efter behov.*	År p.t. planlagt for vedtagelsen (O)	Relevante kommentarer modtaget ved høringen/høringerne i forbindelse med den enkelte politik og foranstaltning eller pakken af politikker og foranstaltninger (V)	Nuværende tidsplan for gennemførelsen (O)		Delmål og indikatorer, der er valgt til overvågning af fremskridt i retning af gennemførelse af de valgte politikker og foranstaltninger (V)		Nuværende tidsplan planlagt for revision (i tilfælde af at det adskiller sig fra den generelle ajourføring af det nationale program for bekæmpelse af luftforurening, som finder sted hvert fjerde år) (O)	Kompetente myndigheder med ansvar for den enkelte politik og foranstaltning eller pakke af politikker og foranstaltninger (O) *Henvis til dem, der er opført i tabel 2.3.2, efter behov.*
			Start år	Slut år	Foreløbig Mål	Indikatorer		

Tilføj flere rækker efter behov.

2.7.2. *Forklaring af valget af de pågældende foranstaltninger og en vurdering af, hvordan de valgte politikker og foranstaltninger sikrer sammenhæng med planer og programmer på andre relevante politikområder*

En forklaring af det valg, der er foretaget blandt de overvejede foranstaltninger under afsnit 2.6.1 med henblik på at fastlægge det endelige sæt valgte foranstaltninger (V)	
De valgte politikker og foranstaltningers sammenhæng med målene for luftkvalitet på nationalt niveau og, hvis det er relevant, i nabomedlemsstaterne (V)	
De valgte politikker og foranstaltningers sammenhæng med andre relevante planer og programmer, der er udarbejdet i henhold til kravene i national lovgivning eller EU-lovgivning (f.eks. nationale energi- og klimaplaner) (O)	

2.8. **Forventet samlet indvirkning af politikker og foranstaltninger (»med yderligere foranstaltninger«) på emissionsreduktioner, luftkvalitet og miljø og de dermed forbundne usikkerheder (hvis det er relevant)**

2.8.1. *Forventet opfyldelse af emissionsreduktionstilsagnene (med yderligere foranstaltninger)*

Forurenende stoffer (O)	Samlede emissioner (kt), der er i overensstemmelse med opgørelserne for år x–2 eller x–3 (skal præciseres) (O)				Opnået emissionsreduktion (%) sammenlignet med 2005 (O)			Nationalt emissionsreduktionstilsagn for perioden 2020-2029 (%) (O)	Nationalt emissionsreduktionstilsagn fra 2030 (%) (O)
	2005 basisår	2020	2025	2030	2020	2025	2030		
SO_2									
NO_x									
VOC'er, der ikke er methan (NMVOC)									
NH_3									
$PM_{2,5}$									
Dato for emissionsfremskrivning (O)									

2.8.2. *Ikkelineært emissionsreduktionsforløb*

Hvis der følges et ikkelineært emissionsreduktionsforløb, vis, at dette er teknisk eller økonomisk mere effektivt (alternative foranstaltninger ville indebære uforholdsmæssigt store omkostninger), at det ikke vil bringe opnåelsen af emissionsreduktionstilsagn for 2030 i fare, og at forløbet vil falde sammen med det lineære forløb fra 2025 og fremefter (O, hvis relevant) *Henvis til omkostninger opført i tabel 2.6.3 efter behov.*	

2.8.3. *Fleksibilitetsmuligheder*

Hvis der anvendes fleksibilitetsmuligheder, redegør herfor (O)	

2.8.4. *Forventet forbedring af luftkvaliteten (med yderligere foranstaltninger)*

A. **Forventet antal luftkvalitetszoner, der henholdsvis opfylder og ikke opfylder kravene (V)**

Værdier i direktivet for luftkvalitet	Forventet antal luftkvalitetszoner, der ikke opfylder kravene				Forventet antal luftkvalitetszoner, der opfylder kravene				Samlet antal luftkvalitetszoner			
	Fastsæt basisår:	2020	2025	2030	Fastsæt basisår	2020	2025	2030	Fastsæt basisår	2020	2025	2030
$PM_{2,5}$ (1 år)												
NO_2 (1 år)												
PM_{10} (1 år)												
O_3 (maksimalt 8 timer i gennemsnit)												
Andet (præciseres)												

B. **Maksimal overskridelse af grænseværdier for luftkvaliteten og indikatorer for gennemsnitlig eksponering (V)**

Værdier i direktivet for luftkvalitet	Forventet maksimal overskridelse af grænseværdier for luftkvaliteten i alle zoner				Forventet indikator for gennemsnitlig eksponering (kun for $PM_{2,5}$ (1 år)			
	Fastsæt basisår	2020	2025	2030	Fastsæt basisår	2020	2025	2030
$PM_{2,5}$ (1 år)								
NO_2 (1 år)								
NO_2 (1 time)								
PM_{10} (1 år)								
PM_{10} (24 timer)								

Værdier i direktivet for luftkvalitet	Forventet maksimal overskridelse af grænseværdier for luftkvaliteten i alle zoner				Forventet indikator for gennemsnitlig eksponering (kun for $PM_{2,5}$ (1 år)			
	Fastsæt basisår	2020	2025	2030	Fastsæt basisår	2020	2025	2030
O_3 (maksimalt 8 timer i gennemsnit)								
Andet (præciseres)								

C. **Illustrationer, der viser den forventede forbedring af luftkvaliteten og grad af overholdelse (V)**

Kort eller histogrammer, der illustrerer den forventede udvikling af koncentrationen i luften (for som minimum NO_2, PM_{10}, $PM_{2,5}$ og O_3 samt andre forurenende stoffer, der udgør et problem), og som f.eks. viser antallet af zoner ud af det samlede antal kvalitetszoner, der (ikke) vil være i overensstemmelse i 2020, 2025 og 2030, det forventede antal maksimale nationale overskridelser og den forventede indikator for gennemsnitlig eksponering:	

D. **Kvantitativ forventet forbedring af luftkvaliteten og grad af overholdelse (med yderligere foranstaltninger) (i tilfælde af, at der ikke angives kvantitative data i ovenstående tabeller) (V)**

Kvantitativ forventet forbedring af luftkvaliteten og grad af overholdelse (med yderligere foranstaltninger)	

For årsgrænseværdier bør fremskrivningerne indberettes i forhold til de maksimale koncentrationer i alle zoner. For dags- og timegrænseværdier bør fremskrivningerne indberettes i forhold til det maksimale antal overskridelser i alle zoner.

2.8.5. *Forventet indvirkning på miljøet (med yderligere foranstaltninger) (V)*

	Basisår brugt til vurdering af miljøvirkningerne (præciseres)	2020	2025	2030	Beskrivelse
Medlemsstats område udsat for forsuring, der overskrider den kritiske tærskelværdi (%)					
Medlemsstats område udsat for eutrofiering, der overskrider den kritiske tærskelværdi (%)					
Medlemsstats område udsat for ozon, der overskrider den kritiske tærskelværdi (%)					

Indikatorerne bør tilpasses konventionen om grænseoverskridende luftforurening angående økosystemers udsættelse for forsuring, eutrofiering og ozon (https://www.rivm.nl/media/documenten/cce/manual/Manual_UBA_Texte.pdf).